

**Міністерство освіти і науки України
Національний педагогічний університет
імені М. П. Драгоманова**

“ЗАТВЕРДЖЕНО”

Декан факультету педагогіки і
психології
проф. Т.О. Олефіренко

“ _____ ” _____ 20__ року

РОБОЧА ПРОГРАМА

нормативної навчальної дисципліни

Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку
(назва навчальної дисципліни)

освітнього рівня Бакалавр
(бакалавр/магістр)

галузі знань 01 Освіта
(шифр і назва галузі знань)

спеціальності 013 Початкова освіта
(код і назва спеціальності)

освітньо-професійні програми: Початкова та дошкільна освіта

Шифр за навчальним планом ВВВ1.7

Київ – 2020-2021

Робоча програма розроблена на підставі навчальної програми «Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку», затвердженої на засіданні Вченої ради НПУ імені М. П. Драгоманова «__» серпня 20 року, протокол № 1

Розробники програми: Печка Л. Є., доцент кафедри педагогіки і методики початкового навчання факультету педагогіки і психології

Затверджено на засіданні кафедри педагогіки і методики початкового навчання «_31_» серпня 2020 року, протокол № 1

Завідувач кафедри _____ проф. Шапошнікова І.М

I. Опис дисципліни
Шифр дисципліни ВВ1.7

Загальні характеристики дисципліни	Навчальне навантаження з дисципліни		Методи навчання і форми контролю
Галузь знань 01 (шифр, назва) Освіта	Кількість кредитів – 4 ЄКТС		<p><i>Методи навчання.</i> 1) За характером пізнавальної діяльності: пояснювально-ілюстративний, інструктивно-репродуктивний, проблемного викладу, дослідницькі методи. Інноваційні: ігрові, тренінги Методи контролю: само- і взаємоконтроль . 2) Телекомунікаційне навчання студента з викладачем в системах Moodle, Classroom, Google Meet, Zoom; 3) Використання мультимедійних освітніх засобів в процесі самонавчання (друковані, аудіо -, відеоматеріали та навчальні матеріали, що надходять з комп'ютерних мереж)</p> <p><i>Форми поточного контролю.</i> Усне і письмове опитування, модульні контрольні роботи</p> <p><i>Форма підсумкового контролю:</i> Залік (тестування) – 2 сем.</p>
Спеціальність 013 (код, назва) Початкова освіта	Загальна кількість годин - 120		
Освітній ступінь (бакалавр/магістр) бакалавр	Денна	Заочна	
Статус дисципліни (Нормативна/вибіркова) нормативна	<p align="center">Лекції:</p> <p align="center">12</p> <p align="center">Семінарські (практичні) заняття:</p> <p align="center">6</p> <p align="center">Лабораторні заняття:</p>		
Рік вивчення дисципліни за навчальним планом 2020--2021	-	-	
Семестр I, II	-	-	
Тижневе навантаження (год.) - аудиторне: 18 годин - самостійна робота: 102год.	<p align="center">Індивідуальна робота:</p> <p align="center">102</p> <p align="center">Співвідношення аудиторних годин і годин СРС:</p>		
Мова навчання - українська <i>Передумови навчання</i> Шкільні курси: анатомія, біологія, основи здоров'я, фізична культура		1/ 8,5	

Предмет вивчення навчальної дисципліни - суть мети та завдань, які мають бути вирішені у процесі фізичного виховання; принципи, методи та засоби фізичного виховання дітей дошкільного віку; зміст та методика навчання дітей руховим умінням та навичкам, розвитку фізичних якостей; оптимальні форми побудови процесу фізичного виховання; моніторинг якості реалізації завдань фізичного виховання.

Міждисциплінарні зв'язки: «Українська культура», «Безпека життєдіяльності», «Вікова фізіологія та валеологія», «Педіатрія», «Основи медичних знань», «Психологія дитяча», «Психологія», «Педагогіка дошкільна», «Педагогіка», «Вступ до спеціальності».

Мета і завдання навчальної дисципліни

Мета викладання навчальної дисципліни «Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку» - засвоєння студентами основ професійної діяльності педагога в галузі фізичного виховання дошкільників, оволодіння майбутніми педагогами системою знань в галузі теорії та методики фізичного виховання, практичними вміннями та навичками з організації і проведення активних форм роботи з фізичної культури. Фізкультурно-оздоровча робота в дошкільних навчальних закладах повинна бути націлена на пошук резервів повноцінного фізичного розвитку дітей. Освітній зміст та виховна спрямованість курсу мають на меті не лише забезпечити кваліфікаційну компетентність майбутніх фахівців у збереженні та зміцненні здоров'я дошкільнят, але й сприяти світоглядному переосмисленню пріоритетності даного напрямку.

Завдання вивчення дисципліни «Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку» є:

- оволодіння майбутніми педагогами основними поняттями, завданнями та змістом навчальної дисципліни;
- формування стійкого інтересу до навчальної дисципліни, усвідомлення пріоритетності здійснення фізичного виховання дітей;
- формування у студентів практичних умінь і навичок виконання фізичних вправ та проведення всіх організаційних форм роботи з фізичного виховання;
- забезпечення оптимальних умов навчання, діяльності і відпочинку дітей дошкільного віку.

II. Основні результати навчання і компетентності, які вони формують:

№ з/п	Результати навчання	Компетентності
1.	<i>Знати</i> телеологічні, науково-методичні, правові, програмні та нормативні, організаційні основи системи фізичного виховання. <i>Вміти</i> реалізовувати професійні обов'язки із дотриманням вимог Базового компонента дошкільної освіти й чинних програм та з урахуванням психологічних, фізіологічних, індивідуальних й вікових особливостей розвитку дітей.	<i>Здатність</i> до розуміння загальних закономірностей функціонування та розвитку фізичного виховання; <i>здатність</i> будувати власну професійну діяльність на засадах здоров'язбереження.
2.	<i>Знати</i> закономірності розвитку моторики дітей раннього і дошкільного віку. <i>Вміти</i> враховувати особливості розвитку дитячого організму при виборі засобів фізичного виховання, визначенні фізичних навантажень.	<i>Здатність</i> виявляти турботу про збереження та зміцнення здоров'я дітей, забезпечувати оптимальні умови для повноцінного розвитку особистості дитини.
3.	<i>Знати</i> дидактичні принципи, методи і прийоми навчання дітей фізичним вправам, послідовність та особливості використання гімнастики, спортивних вправ та ігор, рухливих ігор та ігор-естафет, змагань у	<i>Здатність</i> до розробки програм фізичного розвитку дітей, визначення доцільних методів реалізації завдань фізичного виховання.

	<p>роботі з дітьми.</p> <p><i>Вміти</i> добирати оптимальні засоби і методи фізичного виховання з метою подальшого розвитку і удосконалення фізичних якостей, формування рухових вмінь і навичок у дітей.</p>	
4.	<p><i>Знати</i> основи метрологічного контролю у фізичному вихованні дітей дошкільного віку; особливості застосування діагностичних методик.</p> <p><i>Вміти</i> визначати і письмово фіксувати якісні і кількісні показники засвоєння рухових дій для визначення рівня рухової підготовленості та виявлення потенційних можливостей у руховій діяльності.</p>	<p><i>Здатність</i> до реалізації комплексного підходу в оцінюванні стану здоров'я та фізичного розвитку дітей.</p>
5.	<p><i>Знати</i> методичні основи реалізації різних форм роботи з фізичного виховання дітей раннього і дошкільного віку.</p> <p><i>Вміти</i> складати конспекти різних форм роботи з фізичного виховання, визначати основні завдання до них, на основі індивідуально-диференційованого підходу, врахування стану здоров'я, рівня фізичного розвитку та рухової підготовленості, інтересів та уподобань дітей; проводити різноманітні форми роботи з фізичного виховання: ранкову та гігієнічну гімнастику, малі форми активного відпочинку, фізкультурні заняття, рухливі ігри, пішохідні переходи, фізкультурні свята та розваги, дні здоров'я.</p>	<p><i>Здатність</i> організовувати процес фізичного виховання в умовах організованого навчання та виховання; забезпечувати методичну складову професійної готовності.</p>
6.	<p><i>Знати</i> особливості функціонування системи фізичного виховання; принципи планування та здійснення контролю.</p> <p><i>Вміти</i> планувати роботу з фізичного виховання дітей протягом дня, визначати зміст та об'єм рухової діяльності, її місце в режимі дня, враховувати та доцільно добирати різні види навчально-виховної роботи з дітьми; регулювати фізичне навантаження, змінюючи кількість вправ, їх дозування, чергування вправ для різних груп м'язів, різної ступені інтенсивності, змінюючи умови їх виконання та варіюючи фізкультурне обладнання.</p>	<p><i>Здатність</i> визначати мету та завдання фізичного виховання на основі даних оцінювання фізичного та функціонального стану індивіда; здатність коректувати власну професійну діяльність у сфері фізичного виховання з урахуванням потреб дітей, темпу формування рухових умінь та навичок.</p>
7.	<p><i>Знати</i> функціональні обов'язки педагогічного персоналу ЗДО, щодо забезпечення сприятливих умов для зміцнення та збереження здоров'я, фізичного розвитку дітей особливості здійснення лікарсько-педагогічного контролю.</p>	<p><i>Здатність</i> формувати у дітей основи культури здоров'я та пропагувати здоровий спосіб життя; <i>здатність</i> налагоджувати конструктивні взаємини між учасниками педагогічного процесу; забезпечувати змістовну</p>

	<p><i>Вміти</i> оцінювати наявність оптимальних умов для здійснення фізичного виховання; проводити проміжні та рубіжні зрізи показників рівня сформованості рухових вмінь та навичок у дітей, робити порівняльний аналіз; здійснювати консультування батьків з різних питань фізичного виховання дітей дошкільного віку.</p>	співпрацю закладів із родинками.
--	--	----------------------------------

III. Тематичний план дисципліни

На вивчення дисципліни відводиться 4 кредитів ЄКТС 120 годин.

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	Заочна форма							Денна форма					
	усього	у тому числі						усього	у тому числі				
		лекції	семінар.	практич.	лаборат.	індив.р.	с.р.						
Модуль 1. Загальні основи методики фізичного виховання.													
Тема 1. Предмет теорії і методики фізичного виховання. Завдання та засоби фізичного виховання дітей дошкільного віку.	5	1	-	-	-	-	4						
Тема 2. Загальні основи навчання і розвитку дітей дошкільного віку в процесі фізичного виховання.	7	1		-	-	-	6						
Тема 3. Фізичне виховання дітей раннього віку.	6			-	-	-	6						
Тема 4. Розвиток фізичних якостей.	10			-		-	10						
Разом за змістовим модулем 1.	28	2		-		-	26						
Модуль 2. Особливості методики використання засобів фізичного виховання.													
Тема 1. Гімнастика у навчанні дітей дошкільного віку фізичним вправам.	12	2	-	-	-	-	10						
Тема 2. Зміст та методика навчання основних рухів дітей дошкільного віку.	13			2	-	-	10						

Тема 3. Рухливі ігри та методика їх проведення. Вправи спортивного характеру.	14	2		2		-	10							
Разом за змістовим модулем 2.	38	4		4		-	30							
Змістовий модуль 3. Основні форми роботи з фізичного виховання у дошкільних навчальних закладах.														
Тема 1. Фізкультурно-оздоровчі заходи в режимі дня.	14	2	-		-	-	10							
Тема 2. Заняття з фізичної культури – основна форма роботи з фізичного виховання в умовах закладу дошкільної освіти.	14	2		2	-	-	10							
Тема 3. Забезпечення рухової активності в повсякденному житті.	8		-	-	-	-	8							
Разом за змістовим модулем 3.	34	4		2	-		28							
Змістовий модуль 4. Організація фізичного виховання дітей дошкільного віку.														
Тема 1. Планування та облік роботи з фізичного виховання в ЗДО.	9	1		-		-	8							
Тема 2. Організація та керівництво системою фізичного виховання в ЗДО.	7	1		-		-	6							
Разом за змістовим модулем 4.	16	2		-		-	18							
Усього годин	120	12	6			-	102							

IV. Зміст дисципліни

№ п/п	4.1. Назва розділів, тем та їх зміст	Кількість годин	
		Всього	В т.ч. лекцій
1.	<u>МОДУЛЬ I. Загальні основи методики фізичного виховання</u>	28	1
1.1	Тема 1. Предмет методики фізичного виховання дітей від народження до шести років <i>Предмет та основні завдання курсу. Характеристика</i>		

основних понять. Зв'язок теорії фізичного виховання з іншими науковими дисциплінами. Природничо-наукові основи курсу. Основні методи наукових досліджень в галузі фізичного виховання.

Становлення системи фізичного виховання

Етапи розвитку теорії та методики фізичного виховання. Характеристика системи тіловиховання в Запорізькій Січі. Актуальні проблеми фізичного виховання дітей дошкільного віку в працях педагогів минулого (Я.А.Коменський, Й.Г.Песталоцці, Ж.Ж.Руссо, П.Ф.Лесгафт, Є.А.Аркін, К.Д.Ушинський, С.Ф.Русова, А.С.Макаренко, В.О.Сухомлинський).

Основні джерела розвитку теорії та методики фізичного виховання. Сучасні проблеми теорії фізичного виховання дітей дошкільного віку.

Рекомендовані інформаційні джерела:

базова: 6, 7, 10, 16.

допоміжна: 10, 12, 15, 17, 35

Характеристика завдань фізичного виховання дітей дошкільного віку

Комплексний підхід у реалізації завдань з фізичного виховання. Характеристика оздоровчих, освітніх та виховних завдань фізичного виховання дітей дошкільного віку. Валеологічна спрямованість завдань з фізичного виховання. Роль закладів дошкільної освіти у вирішенні завдань з фізичного виховання.

Рекомендовані інформаційні джерела:

базова: 1, 3, 6, 7, 10, 16.

допоміжна: 10, 12, 15, 20, 28, 33.

Характеристика засобів фізичного виховання

Характеристика засобів фізичного виховання дошкільнят: сили природи (сонце, повітря і вода); гігієнічні фактори (розпорядок процесів життєдіяльності, харчування, особиста та громадська гігієна); фізичні вправи (масаж, рефлекторні вправи, пасивні, пасивно-активні та активні фізичні вправи). Характеристика фізичних вправ: поняття про зміст, структуру і техніку фізичних вправ, просторова характеристика, просторово-часова та часова характеристика. Класифікація фізичних вправ. Вимоги до вибору фізичних вправ.

Рекомендовані інформаційні джерела:

базова: 1, 3, 6, 7, 10, 16.

допоміжна: 3, 5, 6, 8, 10, 12, 15, 20, 28, 33.

Тема 2. Загальні основи навчання і розвитку дітей дошкільного віку в процесі фізичного виховання.

Закономірності формування рухових навичок у дітей

Етапи навчання дітей руховим діям: початкове розучування рухової дії, поглиблене розучування, закріплення та удосконалення рухових дій. Поняття про рухові вміння та навички, умови їх формування. Закономірності формування рухових навичок (взаємодія, фазовість, хвилеподібність, вроджений автоматизм). Взаємозв'язок формування рухових навичок та розвитку фізичних якостей: швидкості, спритності, витривалості, сили, гнучкості, окоміру у дітей дошкільного віку. Особливості добірки фізичних вправ для розвитку фізичних якостей.

Рекомендовані інформаційні джерела:

	<p>базова: 1, 3, 6, 7, 10, 16. допоміжна: 7, 8, 10, 12, 15, 20, 25, 36.</p> <p>Дидактичні основи навчання дошкільників руховим діям</p> <p><i>Єдність навчання, виховання та розвитку дітей в процесі фізичного виховання. Специфіка реалізації принципів навчання у фізичному вихованні. Методи і прийоми навчання фізичним вправам. Співвідношення дидактичних методів та прийомів навчання на різних етапах навчання дошкільників руховим діям.</i></p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела:</i> базова: 3, 6, 7, 10, 16. допоміжна: 7, 8, 10, 12, 15, 20, 25, 36.</p> <p>Тема 3. Вікові особливості дітей раннього та дошкільного віку</p> <p><i>Закономірності розвитку дитячого організму: інтенсивність фізичного розвитку; висока пластичність та чутливість по відношенню до подразників зовнішнього середовища; напруженість процесів обміну речовин; тісна взаємодія фізичного та психічного розвитку дітей. Характеристика особливостей розвитку та удосконалення функцій органів та систем дитячого організму в процесі виконання фізичних вправ.</i></p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела:</i> базова: 1, 6, 7, 10. допоміжна: 9, 16, 18, 21, 24, 30, 31</p>		
2.	<p><u>МОДУЛЬ II. Особливості методики використання засобів фізичного виховання</u></p> <p>Тема 1. Гімнастика у навчанні дітей фізичним вправам</p> <p><i>Гімнастика як засіб фізичного виховання. Види гімнастики: загальнорозвивальні види (гігієнічна, корегуюча, основна гімнастика), гімнастика зі спортивною спрямованістю (акробатика, художня гімнастика, спортивна гімнастика), спеціально-прикладні види (виробнича гімнастика, гімнастика з професійною спрямованістю та лікувальна гімнастика). Особливості використання загальнорозвивальних видів гімнастики у закладі дошкільної освіти. Зміст та методика навчання дітей різних вікових груп вправам з шикування та перешикування, загальнорозвивальним та танцювальним вправам.</i></p> <p><i>Порівняльний аналіз державних та альтернативних програм навчання та виховання дітей дошкільного віку з відповідних розділів.</i></p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела:</i> базова: 3, 6, 7, 10, 16. допоміжна: 3, 7, 8, 12, 13, 16, 25, 36.</p> <p>Тема 2. Зміст та методика навчання основних рухів</p> <p><i>Види основних рухів та їх характеристика (ходьба, біг, лазіння, стрибки, метання, вправи у рівновазі). Техніка виконання основних рухів. Методика навчання дітей основним рухам, послідовність добірки фізичних вправ для формування у дітей різних вікових груп рухових умінь та навичок з основних рухів. Використання підготовчих та допоміжних вправ. Прийоми страхування та попередження травматизму. Аналіз програм виховання і навчання дітей у закладі дошкільної освіти «Основні рухи», Базового компоненту дошкільної освіти. Ускладнення засобів різних вікових групах у відповідності до вікових</i></p>	38	2

можливостей дітей та завдань рухової підготовленості.

Рекомендовані інформаційні джерела:

базова: 3, 6, 7, 10, 16.

допоміжна: 3, 7, 8, 12, 13, 16, 25, 36.

Тема 3. Вправи спортивного характеру

Комплексний вплив вправ спортивного характеру на всебічний розвиток дітей. Види спортивних вправ. Правила вибору вправ спортивного характеру. Поетапність ознайомлення старших дошкільників з вправами спортивного характеру (підготовчий період, допоміжний та основний). Особливості методики розучування вправ спортивного характеру. Правила поведінки дітей та попередження травматизму.

Рекомендовані інформаційні джерела:

базова: 3, 6, 7, 9, 10, 14, 16, 17.

допоміжна: 2, 3, 11, 13, 19, 26, 36.

Тема 4. Ігри з елементами спорту

Вплив ігор з елементами спорту на зміцнення здоров'я, підвищення рівня рухової підготовленості та розвиток фізичних якостей. Методика навчання дітей іграм спортивного характеру. Обладнання та інвентар. Техніка, правила та тактика ігор спортивного характеру. Дозування навантажень. Правила поведінки дітей та попередження травматизму.

Рекомендовані інформаційні джерела:

базова: базова: 3, 6, 7, 9, 10, 14, 16, 17.

допоміжна: 2, 3, 11, 13, 19, 26, 36.

Тема 5. Рухливі ігри

Характеристика рухливої гри як засобу та методу фізичного виховання дітей. Поняття про рухливу гру, її структура. Класифікація рухливих ігор, основні види ігор. Значення рухливих ігор для всебічного розвитку дитини дошкільного віку. Видатні педагоги про роль рухливої гри.

Рекомендовані інформаційні джерела:

базова: 2, 3, 5, 6, 7.

допоміжна: 2, 11, 19, 35.

Тема 6. Особливості методики проведення рухливих ігор.

Вибір рухливих ігор для дітей дошкільного віку. Ускладнення та варіативність рухливих ігор. Підготовка вихователя та підготовка дітей до рухливої гри. Організація та керівництво рухливою грою: пояснення змісту та правил гри; прийоми розподілу ролей у грі; регулювання фізичного навантаження; підведення підсумків та оцінка діяльності дітей. Методика проведення рухливих ігор у різних вікових групах.

Рекомендовані інформаційні джерела:

базова: 2, 3, 5, 6, 7.

допоміжна: 2, 11, 19, 35.

Тема 7. Українські народні рухливі ігри

Українські народні рухливі ігри як дієвий засіб всебічного розвитку дітей дошкільного віку в умовах національного відродження. Види ігор та їх характеристика. Особливості методики проведення українських народних рухливих ігор. Використання малих фольклорних жанрів при проведенні народних рухливих ігор: заклички до сил природи та до дітей, зговірки,

	<p>дошкільного закладу; фізкультурні розваги та свята; дні здоров'я; самостійна рухова діяльність, індивідуальна робота з дітьми, рухливі ігри, канікули.</p> <p>Рекомендовані інформаційні джерела: базова: 2, 5, 6, 7, 16, 17. допоміжна: 1, 2, 5, 10, 20, 25, 33.</p>		
4.	<p><u>МОДУЛЬ IV. Організація фізичного виховання дітей дошкільного віку.</u></p> <p>Тема 1. Планування та облік роботи з фізичного виховання у закладі дошкільної освіти. <i>Значення планування та обліку роботи в закладі дошкільної освіти. Основні вимоги до планування. Реалізація дидактичних принципів при розподілі програмового матеріалу у перспективному плані. Оперативне планування. Облік роботи з фізичного виховання (попередній, поточний, рубіжний).</i> Рекомендовані інформаційні джерела: базова: 2, 5, 6, 7, 16, 17. допоміжна: 1, 9, 10, 12, 20, 33, 36.</p> <p>Тема 2. Організація та керівництво системою фізичного виховання у закладі дошкільної освіти. <i>Функціональні обов'язки завідуючої, методиста, медичного працівника, вихователя, інструктора з фізичного виховання, музичного керівника. Проведення лікарсько-педагогічного контролю за системою фізичного виховання. Види контролю за системою фізичного виховання у закладі дошкільної освіти. Методика діагностики рухової підготовленості та стану здоров'я дітей дошкільного віку. Методика визначення рівня фізичного навантаження на дітей в процесі виконання рухових дій. Метод пульсометрії.</i> Рекомендовані інформаційні джерела: базова: 2, 4, 5, 6, 7, 16, 17. допоміжна: 1, 9, 10, 12, 20, 33, 36.</p>	20	2 1 1

**IV. Плани практичних занять.
Проведення студентами різних видів основних рухів
в різних вікових групах.**

Актуалізація знань і практичне проведення

1. Особливості навчання основних рухів дітей в різних вікових групах.
2. Методика навчання ходьби, проведення та аналіз.
3. Особливості навчання бігу дітей в різних вікових групах, проведення та аналіз.
4. Методика навчання стрибків, проведення та аналіз.
5. Особливості навчання метання дітей в різних вікових групах, проведення та аналіз.
6. Методика навчання лазіння, проведення та аналіз.
7. Методика навчання вправ з рівноваги, проведення та аналіз.

**Проведення студентами рухливих ігор для дітей різних вікових груп.
Актуалізація знань і практичне проведення.**

1. Дати визначення рухливим іграм, класифікувати їх.
2. Методика організації і проведення рухливих ігор.
3. Особливості пояснення гри.
4. Проведення та аналіз рухливих ігор в різних вікових групах.

Фізкультурно-оздоровчі заходи в режимі дня

Проведення студентами ранкової гімнастики, гімнастики після сну в усіх вікових групах.

Актуалізація знань і практичне проведення.

1. Визначити структуру ранкової гімнастики.
2. Зміст кожної частини ранкової гімнастики.
3. Методика проведення в різних вікових групах. Проведення, аналіз.
4. Зміст гігієнічної гімнастики.
5. Методика проведення гігієнічної гімнастики в різних вікових групах. Проведення, аналіз.

Проведення студентами фізкультурних занять для дітей різних вікових груп.

Актуалізація знань.

1. Своєрідність проведення фізкультурних занять в залі і на свіжому повітрі.
2. Типи фізкультурних занять.
3. Способи організації дітей на заняттях з фізичної культури.
4. Структура та зміст фізкультурних занять.
5. Особливості завдань та методики проведення кожної частини заняття.
6. Проведення та аналіз фізкультурних занять в різних вікових групах.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

МОДУЛЬ I. Загальні основи методики фізичного виховання

1. Підготовка доповідей на тему «Становлення теорії фізичного виховання в Україні».
2. Завдання та зміст фізичного виховання дітей дошкільного віку (аналіз програм).
3. Валеологічна спрямованість завдань фізичного виховання (аналіз Базового компоненту дошкільної освіти).
4. Актуальні проблеми фізичного виховання дітей дошкільного віку (вивчення проблематики досліджень).

МОДУЛЬ II. Особливості методики використання засобів фізичного виховання

1. Визначення змісту навчання дітей різних вікових груп основним рухам (конспект програми).
2. Методика проведення рухливих ігор в різних вікових групах (розробка конспекту проведення рухливої гри).
3. Особливості використання у педагогічному процесі українських народних рухливих ігор (підготовка інформаційного повідомлення, створення добірки народних рухливих ігор).

МОДУЛЬ III. Основні форми роботи з фізичного виховання у дошкільних навчальних закладах

1. Методичні розробки різних форм фізичного виховання дітей в різних вікових групах (ранкова гімнастика та гімнастика після денного сну, малі форми активного відпочинку, заняття з фізичного виховання, фізкультурні розваги, фізкультурні свята, прогулянки-походи, дні здоров'я).

МОДУЛЬ IV. Організація фізичного виховання дітей дошкільного віку.

1. Розробка схем аналізу різних форм фізичного виховання.
2. Форми роботи з батьками (підготовка консультації).

V. Контроль якості знань студентів

5.1. Форми і методи поточного контролю

Усне індивідуальне та фронтальне опитування, модульні контрольні роботи, самостійні письмові роботи, поточне тестування.

У процесі оцінювання навчальних досягнень бакалаврів застосовуються такі методи:
- *методи усного контролю*: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда.

- *методи письмового контролю*: модульне письмове тестування; реферат, самостійні письмові роботи.

- *методи самоконтролю*: уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

Кожний модуль включає бали за опрацювання лекцій, практичних і семінарських занять, виконання самостійної роботи, модульної контрольної роботи.

Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

Навчальні досягнення студентів оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

5.2. Форми і методи підсумкового контролю

Залік

Критерії оцінювання знань студентів

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти, де зазначено види й терміни контролю.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- ✓ своєчасність виконання навчальних завдань;
- ✓ повний обсяг їх виконання;
- ✓ якість виконання навчальних завдань;
- ✓ самостійність виконання;
- ✓ творчий підхід у виконанні завдань;
- ✓ ініціативність у навчальній діяльності.

Систему рейтингових балів для різних видів контролю та порядок їх переведення у національну (4-бальну) та європейську (ECTS) шкалу.

Підсумкова кількість балів (max – 100)	Оцінка за 4-бальною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС
1 – 34	«незадовільно» (з обов'язковим повторним курсом))	F

35 – 59	«незадовільно» (з можливістю повторного складання)	FX
60 – 68	«задовільно»	E
69-74	«задовільно»	D
75 – 82	«добре»	C
83 – 89	«добре»	B
90 – 100	«відмінно»	A

Загальні критерії оцінювання успішності студентів, які отримали за 4-бальною шкалою оцінки «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно».

Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

Оцінка	Критерії оцінювання
відмінно	ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності у розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь, за виконання завдань у повному обсязі.
добре	ставиться за вияв студентом повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань; за виконання завдань у достатньому обсязі.
задовільно	ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхову обізнаність з основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою; можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань.
незадовільно	виставляється студентові, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхова, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Таким чином, оцінка «незадовільно» ставиться студентові, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення.

Кожний модуль включає бали за опрацювання лекцій, практичних і семінарських занять, виконання самостійної роботи, модульної контрольної роботи.

Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

Контроль якості знань студентів

5.1. Форми і методи поточного контролю

Усне індивідуальне та фронтальне опитування, модульні контрольні роботи, самостійні письмові роботи, поточне тестування.

У процесі оцінювання навчальних досягнень бакалаврів застосовуються такі методи:

- *методи усного контролю*: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда.
- *методи письмового контролю*: модульне письмове тестування; реферат, самостійні письмові роботи.
- *методи самоконтролю*: уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

Кожний модуль включає бали за опрацювання лекцій, практичних і семінарських занять, виконання самостійної роботи, модульної контрольної роботи.

Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

Навчальні досягнення студентів оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

5.2. Форми і методи підсумкового контролю

Письмовий екзамен

1.3. Критерії оцінювання знань студентів

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти, де зазначено види й терміни контролю.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- ✓ своєчасність виконання навчальних завдань;
- ✓ повний обсяг їх виконання;
- ✓ якість виконання навчальних завдань;
- ✓ самостійність виконання;
- ✓ творчий підхід у виконанні завдань;
- ✓ ініціативність у навчальній діяльності.

Систему рейтингових балів для різних видів контролю та порядок їх переведення у національну (4-бальну) та європейську (ECTS) шкалу.

Підсумкова кількість балів (max – 100)	Оцінка за 4-бальною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС
1 – 34	«незадовільно» (з обов'язковим повторним курсом))	F
35 – 59	«незадовільно» (з можливістю повторного складання)	FX
60 – 68	«задовільно»	E
69-74	«задовільно»	D
75 – 82	«добре»	C
83 – 89	«добре»	B
90 – 100	«відмінно»	A

Загальні критерії оцінювання успішності студентів, які отримали за 4-бальною шкалою оцінки «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно».

Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

Оцінка	Критерії оцінювання
відмінно	ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності у розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь, за виконання завдань у повному обсязі.
добре	ставиться за вияв студентом повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань; за виконання завдань у достатньому обсязі.

задовільно	ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхову обізнаність з основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою; можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань.
незадовільно	виставляється студентіві, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхова, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Таким чином, оцінка «незадовільно» ставиться студентіві, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення.

Кожний модуль включає бали за опрацювання лекцій, практичних і семінарських занять, виконання самостійної роботи, модульної контрольної роботи.

Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

Навчально-методична карта дисципліни.

Курс розрахований на 120 годин. З них – лекцій – 12, семінарських занять – 0; практичних занять – 6, лабораторних занять – 0, самостійної роботи – 102. Форма контролю – залік.

Самостійна робота	<p>Законспектувати визначення основних методів наукових досліджень в теорії та методиці фізичного виховання.</p> <p>На основі аналізу змісту Базового компоненту дошкільної освіти обґрунтувати валеологічну спрямованість завдань фізичного виховання дітей.</p> <p>Законспектувати матеріал щодо реалізації освітньої лінії «Особистість дитини» в контексті формування здоров'язбережувальної компетентності дітей</p> <p>Законспектувати питання про співвідношення дидактичних методів та прийомів навчання на різних етапах навчання дошкільників руховим діям.</p> <p>Створити добірку вправ для розвитку фізичних якостей у дітей дошкільного віку (вікова група та фізична якість на вибір студента).</p>	<p>Законспектувати програмові вимоги до змісту навчання дітей в різних вікових групах стройовим вправам та основним рухам.</p> <p>Створити конспект проведення рухливої гри для дітей однієї вікової групи</p> <p>Виписати спеціальні підготовчі тренувальні вправи, що розучуються на II (підготовчому) етапі, для всіх ігор з дітьми дошкільного віку (городки, настільний теніс, баскетбол, бадмінтон, футбол, хокей).</p>	<p>Скласти конспект гігієнічної гімнастики після денного сну</p> <p>Скласти три конспекти фізкультурних хвилинок та конспект фізкультурної паузи комбінованого характеру.</p> <p>Скласти конспект заняття з фізичного виховання</p> <p>Скласти план-конспект прогулянки-походу за межі днз.</p> <p>Скласти план дня здоров'я. Спланувати роботу з фізичного виховання в одній групі на місяць.</p>	
Вид контролю	Захист власних проєктів Тесовий контроль	Залік Тестовий контроль	Захист методичних розробок Тестовий контроль	Захист проєктів Тестовий контроль Екзамен

VII. Основні допоміжні інформаційні джерела для вивчення курсу

Література:

Базова:

1. Андриющенко, Т. К. До здоров'я дітей – компетентнісний підхід. Формування здоров'язбережувальної компетентності дошкільнят. Дошкільнє виховання, 11, 2014. – 20–23.
2. Базовий компонент дошкільної освіти. (2012). (Кер.). А. М. Богуш Київ.
3. Богініч, О. Л. Фізичне виховання основи здоров'я та безпеки життєдіяльності дітей старшого дошкільного віку: навч.-метод. посібник. Київ: Генеза, 2013.
4. Богініч О. Л. Фізичне виховання дошкільників засобами гри: навчально-методичний посібник. – К.: Шкільний світ, 2007.
5. Богініч О. Л., Левінець Н. В., Лохвицька Л. В., Сварковська Л. А Фізичне виховання, основи здоров'я та безпеки життєдіяльності дітей старшого дошкільного віку / Навчально-методичний посібник. – Київ: Видавництво «Генеза», 2013. – 128 с.
6. Вільчковський Е.С. Критерії оцінювання стану здоров'я, фізичного розвитку та рухової підготовленості дітей дошкільного віку. – К., 1998.
7. Вільчковський Е.С. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку. - Л.: ВНТЛ, 1998. – 336 с.
8. Вільчковський Е.С., Курок О. І. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку: навч. посіб. – Суми: Університетська книга, Суми, 2011. – 428 с.
9. Вільчковський Е.С., Курок О.І. Фізичне виховання дітей у дошкільному закладі. – Суми: Мрія ЛТД, 2001.
10. Дмитренко Т.І. Спортивні вправи і розваги для дітей дошкільного віку. – К., 1976. – 110 с.
11. Дмитренко Т.І. Теорія і методика фізичного виховання дітей раннього і дошкільного віку. – К.: Вища школа, 1979. - 175 с.
12. Закон України «Про освіту» (Відомості Верховної Ради (ВВР), від 05.09.2017, № 2145-VIII).
13. Закон України «Про дошкільну освіту» Редакція від 28.09.2017, підстава [2145-19.](#), ст.. 11, п. 2. Взято з: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2628-14>
14. Закон України «Про загальну середню освіту» Редакція від 28.09.2017, підстава [2145-19.](#) Взято з: <https://zakon.help/law/651-XIV/>
15. Закон України. Про охорону дитинства. – К.: Ред. Ж-лу дошк. вих., 2001.
16. Кенеман А.В., Хухлаева Д.В. Теория и методика физического воспитания детей дошкольного возраста. – М.: Просвещение, 1985. –271 с.
17. Круцевич Т.Ю. Теорія і методика фізичного виховання. – К.: Кондор, 2008.
18. Лохвицька Л. В. Програма з основ здоров'я та безпеки життєдіяльності дітей дошкільного віку «Про себе треба знати, про себе треба дбати» / Л. В. Лохвицька. – Тернопіль : Мандрівець, 2014. – 120 с.
19. Освітня програма для дітей віком від 2 до 7 років «Дитина» (нова редакція) / Наук.кер. В. Огнев'юк. – Київ: Київський університет імені Бориса Грінченка, 2016. – 304 с.
20. Програма розвитку дитини дошкільного віку «Я у Світі» (нова редакція) / Наук.кер. О. Кононко. – Київ. – «ТОВ МЦФЕР-Україна», 2014. – 204 с.
21. Провозюк Г. Г. Гра і здоров'я: методичний посібник з питань організації фізкультурної та оздоровчої роботи з дітьми дошкільного та молодшого шкільного віку. – Тернопіль: Мальва-ОСО, 2005.
22. Щодо організації фізкультурно-оздоровчої роботи : Методичні рекомендації МОН України від 02.09.2016 р. № 1/9-456.
23. Фролов В.Г. Физкультурные занятия, игры и упражнения на прогулке. – М.: Просвещение, 1986.
24. Фролов В.Г., Юрко Г.П. Физкультурные занятия на воздухе с детьми дошкольного возраста. – М.: Просвещение, 1983.

Допоміжна

1. Андриющенко, Т. К. До здоров'я дітей – компетентнісний підхід. Формування здоров'язбережувальної компетентності дошкільнят. Дошкільнє виховання, 11, 2014 – 20–23.

2. Бабюк, С. Педагогічні умови фізичного виховання дітей старшого дошкільного віку у взаємодії дошкільного навчального закладу і сім'ї. (Автореф. дис. канд. пед. наук), Інститут проблем виховання НАПН України, Київ, 2011
3. Богініч О. Л., Беленька Г. В. Природа і рух./Посібник. – К.: Кобза, 2003.
4. Вавилова Е. Н. Развивайте у дошкольников ловкость, силу, выносливость. – М., 1981. – 96 с.
5. Вавилова Е. Н. Укрепляйте здоровье детей, – М., 1988. – 126 с.
6. Вавилова Е. Н. Учите бегать, ползать, лазать и метать. – М., 1983. – 121 с.
7. Вільчковський Е. С. Організація рухового режиму дітей у дошкільних навчальних закладах: Навчально-методичний посібник – Тернопіль: Мандрівець, 2008.
8. Вільчковський Е. С., Курок О. І. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку. Навч. посіб. – Суми: ВТД «Університетська книга», 2004 – 115 с.
9. Вільчковський Е.С. Рухливі ігри в дитячому садку. – К., 1989. – 176 с.
10. Вільчковський Е.С. Фізичне виховання дітей дошкільного віку. – К.: Здоров'я, 1974. – 132 с.
11. Вільчковський Е.С., Шалигіна Г.В. Фізична культура: Методичний посібник. Старша група в дитячому садку. – К., 1990. – 56 с.
12. Вильчковский Э.С. Исследование формирования основных двигательных навыков у детей дошкольного возраста в процессе физического воспитания. Дисс... к. пед. наук. – Х., 1965. – 250 с.
13. Воропай Олекса Звичаї нашого народу. – К., 1993.
14. Впевнений старт: Програма розвитку дітей старшого дошкільного віку// Палітра педагога. – 2012. – № 3.
15. Гарафіна Маковій. Золоте віно з бабусиної скрині. –Чернівці, 1993.
16. Губерт К.Д., Рисс Н.Г. Гімнастика і масаж в ранньому віці. – М. 1981р.
17. Денисенко Н.Ф., Мельник Л.Д. На варті здоров'я малюків. /Збірник науково-методичних матеріалів. – Запоріжжя, 1997.
18. Дмитренко Т.І. Методика проведення рухливих ігор у дитячому садку.-К.: 1961. – 124 с.
19. Дмитренко Т.І. Руховий режим у дитячому садку. – К.: Радянська школа, 1980. - 96 с.
20. Доскин В.А., Голубева Л.Г. Растем здоровыми. М.:Просвещение, 2002.
21. Дубогай А.Д., Мовчан Л.М. Физкультура, мы и дети. – К., 1989.
22. Дубогай О.Д. Щоденник здоров'я дошкільника. – К.: Рад.школа, 1999.
23. Карманова Л.В. Занятия по физической культуре в старшей группе детского сада. – М.: 1980. – 112 с.
24. Кистяковская М.Ю. Развитие движений у детей первого года жизни. – М.: Педагогика, 1970. - 75 с.
25. Кириченко, О. В. Теоретичні та методичні засади формування основ культури здоров'я у дітей дошкільного віку. *Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту*. Харків; Донецьк: ХДАДМ (ХХІІІ), 11, 2007 – 237–241.
26. Кожевникова Н.Г. Спортивные развлечения и игры. – М.: Учпедиз., 1961. – 108 с.
27. Козленко М.П., Вільчковський Е.С., Цвек С.Ф. Теорія і методика фізичного виховання (початкові класи). – К., 1984. – 235 с.
28. Коментар до базового компонента дошкільної освіти в Україні./Наук. Ред. Кононко О.Л. – К., 2003.
29. Кудрявцев В.Т., Егоров Б.Б. Развивающая педагогика оздоровления. – М., 2000.
30. Лайзане С.Я. Физическая культура для малышей. – М., 1987. – 68 с.
31. Леви-Гориневская Е.Г. Развитие основных движений у детей дошкольного возраста.- М.: Изд.-во АПН РСФСР, 1955. – 92 с.
32. Лущик І.В. Фізичне виховання дітей дошкільного віку. Четвертий рік життя. – Харків, 2007р.;
33. Лущик І.В. Фізичне виховання дітей дошкільного віку. П'ятий рік життя. – Харків, 2007р.;
34. Лущик І.В. Фізичне виховання дітей дошкільного віку. Шостий рік життя. – Харків, 2007р.
35. Рауцкис Ю.Ю. Обучение основным движениям детей ст. дошк. возраста. Зборн.: Физическая подготовка детей 5-6 лет к занятиям в школе. /Под ред. А. В. Кенеман, М. Ю. Кистяковской. – М.: Просвещение, 1980.

36. Рунова М. Дошкольное учреждение: Оптимизация режима двигательной активности. /Дошкольное воспитание. – 1998. – № 6. – С. 34-38.
37. Сварковська Л., Єршова О. Фізична культура дошкільникам. – Тернопіль., 2009р.
38. Традиції фізичної культури в Україні: Збірник матеріалів. – К., 1997.
39. Хухласва Д.В. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку. – К.: Рад. школа, 1979.

Інформаційні ресурси

Інтернет-ресурси

Нормативно-правова база Міністерства освіти і науки України [Електронний ресурс]:
<https://www.google.com.ua/search?client=opera&q=Нормативно-правова+база+Міністерства+освіти+і+науки+України&sourceid=opera&ie=UTF-8&oe=UTF-8>